

Norges vassdrag- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Postadresse
Statkraft Energi AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo
Norge

Besøksadresse
Lilleakerveien 6
0283 Oslo

Sentralbord
24 06 70 00

Att.: nve@nve.no

Deres ref./dato

Vår ref.
201002024-47

Sted/dato
Oslo, 16.02.2026

www.statkraft.no
post@statkraft.com

ORG. NR.: NO-987 059 699

Vurdering av ny kunnskap knyttet til konsesjonsvilkår for Follsjø-reguleringen

Bakgrunn

Ved revisjonen av konsesjonsvilkår for Folla-Vindølareguleringen som ble avsluttet ved kongelig resolusjon av 5. mars 2021, var et av temaene etablering av et nytt og høyere inntak i Follsjø, slik at man i deler av året kunne få en høyere vanntemperatur i Surna elv nedstrøms Trollheim kraftverk. Vi viser til gjengivelsen av den kgl. res. i Meddelte vassdragskonsesjoner 2021 side 151-154. Statkraft hadde i forbindelse med revisjonen opplyst at:

«etablering av et nytt inntak vil koste i størrelsesorden 30 millioner kroner.»
(Meddelte vassdragskonsesjoner 2021 side 220)

Dette anslaget ble gjentatt av NVE og OED, som la til grunn at disse kostnadene ble oppveiet av fordelene for fisket, og at Statkraft derfor burde pålegges å bygge inntaket. NVE uttalte således at

«Etter vårt syn vil en engangskostnad på 30 millioner kroner være akseptabelt om et nytt inntak gir resultater som forventet. Vi mener mulige fordeler ved tiltaket overstiger kostnadene og anbefaler at Statkraft pålegges å etablere et inntak i Follsjø på kote 400.....» (Meddelte vassdragskonsesjoner 2021 side 155).

OED konkluderte med at

«Departementet viser til at de estimerte anslagene på økt smoltproduksjon er betydelige, og slutter seg til NVEs vurdering om at engangskostnadene for etablering av et nytt inntak oppveies av de fordeler dette kan ha for smoltproduksjonen i vassdraget.» (Meddelte vassdragskonsesjoner 2021 side 220)

Ny kunnskap

Statkraft gikk etter dette i gang med detaljprosjektering av et nytt inntak på kote 400. Arbeidet måtte utsettes da vi gjennomførte en stor damrehabilitering i perioden 2021 – 2025. Det ble forsøkt å få til en samordning mellom damprosjektet og inntaksprosjektet, men risikoen for begge prosjektene ble vurdert å være for høy.

Under plan- og prosjekteringsarbeidet har det dessverre vist seg at kostnadene vil være på et langt høyere nivå enn tidligere antatt. Kostnadene er således nå beregnet til 250 MNOK (P50). Dette er bl.a. basert på innhentede priser fra entreprenør. I tillegg kommer estimert produksjonstap på 30 – 50 MNOK i anleggsperioden.

Selv om man tar høyde for inflasjon siden kostnadsanslaget ble gjort, er det klart at kostnadene vil bli svært mye høyere enn forvaltningen la til grunn i revisjonsprosessen. Grunnen til den store økningen er en kombinasjon av at tiltaket har vist seg å være mer komplekst å gjennomføre enn tidligere antatt, en veldig stor prisøkning fra entreprenører og nok også at kostnadene beklageligvis var sterkt undervurdert under arbeidet med vilkårsrevisjonen. Når myndighetene underveis i revisjonsprosessene ber om overordnede vurderinger av hva et tiltak vil koste gir Statkraft etter beste evne et grovt kostnadsestimert. Ettersom Statkraft i revisjonsprosessen ikke hadde foreslått et temperaturinntak som et tiltak for å bedre miljøtilstanden, var dette et tiltak som ikke var undersøkt nærmere, prosjektert eller kostnadsberegnet.

Søknad om endring av vilkårene

Statkraft forvalter store verdier på vegne av fellesskapet, og det er viktig at disse anvendes til mest mulig nytte. Det er vår oppfatning at det pålagte tiltaket er fattet på et uriktig grunnlag siden kostnadene med å etablere det er ventet å være ca. 8 ganger det beløpet som ble lagt til grunn da vedtaket ble fattet.

Når det gjelder nytten av tiltaket, viser vi til at selv om det ble konkludert med at det ville føre til en forbedret situasjon for smoltproduksjon, så var det knyttet noe usikkerhet til dette, jfr. foredraget til den kgl.res, der det heter at *«NVE mener at selv om de eksakte virkningene av disse tiltakene er usikre, er det klart at dette vil gi et mer naturlig temperaturregime med økt vekst og smoltproduksjon»*.

Med bakgrunn i ny kunnskap og § 9 i «Lov om regulering og kraftutbygging i vassdrag», søker derfor Statkraft med dette om at vilkår nr. 3 ("Flytte inntak") i tabellen på side 233 i Meddelte vassdragskonsesjoner 2021 i revidert konsesjon av 5. mars 2021 for Folla-Vindøla reguleringen i Surnadal og Rindal kommuner, tas opp til ny vurdering og at Statkraft ikke pålegges bygging av temperaturinntak i Follsjø.

Konsekvenser av søknaden

Prosjektet har kommet langt i planleggingsarbeidet, men vil nå stille dette i bero i påvente av svar på denne søknaden. Det er vår vurdering at konsekvensen for miljøtilstanden til vassdraget i mellomtiden er veldig liten.

Dersom NVE skulle ha behov for flere opplysninger, står vi selvsagt til tjeneste.

Med vennlig hilsen
Statkraft Energi AS

Kåre Hønsi
regionsdirektør region Midt